

توصیه های کاربردی برای مقابله با سرمای بهاره و کاهش خسارت سرمازدگی در باغ های پسته

تهیه و تنظیم: پژوهشکده پسته

۱- پسته نسبت به سرمای بهاره به ویژه در مرحله گلدهی حساس بوده و دمای انجماد و حتی نزدیک به آن خسارت فراوانی به درخت وارد می نماید.

۲- مهمترین عامل برای کاهش خسارت سرمای بهاره، داشتن پیش بینی دقیق از وضعیت آب و هوای منطقه و اطلاع از تغییرات دمایی در باغ های پسته می باشد.

۳- اطلاعات هواشناسی منطقه ای را می توان از سایت ها و یا ایستگاه هواشناسی محلی و یا مشورت با کارشناسان به دست آورد.

۴- برای مقابله با سرمازدگی و کاهش خسارت آن لازم است تا از دستگاه های ثبت کننده دما (با دقت بالا) استفاده نمود.

۵- برای اطمینان از عملکرد دماسنج ها، لازم است تا این دستگاهها با کمک سازمان هواشناسی کالیبره شوند.

۶- اگر دما در طول روز به ۲۵ درجه سانتیگراد برسد، احتمال وقوع سرمازدگی بسیار کم است.

۷- وزیدن باد با سرعت بالاتر از ۲ متر بر ثانیه موجب افزایش دما و کاهش وقوع سرمازدگی تشعشی می شود.

۸- ابری بودن هوا در هنگام غروب آفتاب به دلیل ذخیره انرژی در سطح زمین، احتمال سرمازدگی تشعشی را کاهش می دهد.

۹- اگر دمای نقطه شبنم در غروب آفتاب بیشتر از ۷ درجه سانتیگراد باشد، احتمال وقوع سرمازدگی خیلی کم است.

۱۰- کمتر بودن دمای نقطه شبنم از 4.5 درجه سانتیگراد همراه با مساعد بودن سایر شرایط سرمازدگی تشعشی، احتمال سرمازدگی را افزایش می دهد.

۱۱- توصیه می شود در مناطقی که در سال های گذشته سرمازدگی بطور مکرر اتفاق افتاده، باغداران مواد و تجهیزات لازم برای مقابله با سرمازدگی را تهیه نموده و آمادگی کافی داشته باشند.

- ۱۲- حساسترین مرحله رشدی درختان پسته در مقابل سرما، مرحله گلدهی و مقاومترین مرحله رکود می باشد.
- ۱۳- خطر سرمازدگی تشعشی در مناطق گود و کم ارتفاع نسبت به مناطق مرتفع تر بیشتر است.
- ۱۴- در بین ارقام تجاری پسته، کله قوچی زودگل ترین رقم بوده و بنابراین احتمال خسارت سرمای بهاره در این رقم بیشتر از سایر ارقام می باشد. رقم احمدآقایی نیز مانند کله قوچی می باشد.
- ۱۵- رقم اکبری دیرگل ترین رقم تجاری پسته بوده و در نتیجه احتمال خسارت ناشی از سرمای بهاره در این رقم نسبت به سایر ارقام کمتر است.
- ۱۶- باغ های پسته واقع در مناطق گودتر (ارتفاع پایین تر)، باغ های دارای ارقامی مانند کله قوچی و احمدآقایی، باغ های دارای درختان ضعیف تر و قطعات دارای محصول بیشتر، برای مقابله با سرمازدگی در اولویت می باشند.
- ۱۷- جهت افزایش مقاومت درختان پسته نسبت به سرما، حتی المقدور عملیات هرس زمستانه به بعد از فصل یخبندان موکول شود.
- ۱۸- در مناطقی که باغ های پسته در اراضی شیب دار احداث شده اند، لازم است تا هر مانعی را که مانع از خروج هوای سرد از باغ می شود، حذف نمود.
- ۱۹- آبیاری باعث افزایش دمای باغ شده که این موضوع می تواند در کاهش خسارت سرمای بهاره موثر باشد.
- ۲۰- قبل از وقوع سرمازدگی بایستی هر گونه بقایای گیاهی و خار و خاشاک را از سطح خاک باغ جمع آوری نمود.
- ۲۱- در زمان وقوع سرمازدگی، بایستی خاک باغ صاف و شخم نخورده باشد. در صورتی که خاک باغ به دلیل کنترل علف هرز، اصلاح خاک، تغذیه و اصلاح ناحیه آبیاری بهم خورده باشد، حتماً بایستی قبل از وقوع سرما، آبیاری سطحی انجام شود.
- ۲۲- وجود علف های هرز در باغ، سبب افزایش خسارت سرما می شود که می توان با استفاده از علف کش ها، علف های هرز را کنترل نمود.

۲۳- خاک‌های تیره‌تر (با درصد رس بالاتر، رطوبت بیشتر و مواد آلی بیشتر) گرمای بیشتری جذب کرده و خطر سرمازدگی در آن‌ها کمتر است.

۲۴- از آن‌جایی که شوری خاک حساسیت به سرمای بهاره را افزایش می‌دهد، اصلاح خاک با هدف کاهش شوری و سدیم خاک در زمستان با آبیاری سنگین به همراه استفاده از مواد اصلاح کننده مفید است.

۲۵- هر قدر درختان بنیه قوی‌تری داشته باشند، مقاومت بالاتری در مقابله با تنش‌های محیطی از جمله سرما خواهند داشت.

۲۶- عناصر پتاسیم، کلسیم، روی و بُر نقش مهمی در افزایش مقاومت درختان پسته به سرما دارند.

۲۷- کاربرد کودهای ازته بیش از حد همراه با آبیاری سنگین خطر سرمازدگی را افزایش می‌دهد.

۲۸- محلول پاشی اسیدهای آمینه با غلظت ۲ تا ۲/۵ در هزار سه تا چهار روز قبل از وقوع سرما و یک روز پس از وقوع سرمازدگی می‌تواند در افزایش مقاومت درختان و کاهش خسارت سرما موثر باشد.

۲۹- محلول پاشی تشکیل میوه و یا اصطلاحاً فروت‌سیت شامل عناصر نیتروژن، روی، بُر و کلسیم به همراه اسید آمینه، هنگام تورم جوانه‌ها سبب افزایش مقاومت به سرما می‌شود.

۳۰- استفاده از کودهای فسفات مونوآمونیم و سولوپتاس در آخرین آبیاری قبل از بیدار شدن درختان، هر کدام به مقدار ۵۰ کیلوگرم در هکتار، می‌تواند باعث تقویت درختان و افزایش تحمل آنها به سرمای بهاره شود.

۳۱- استفاده از دستگاههایی مانند چاهک معکوس، بخاری باغی متحرک، دستگاه مولد باد و مه و ... در تعدیل دمایی و کاهش خسارت سرمازدگی موثر است اما با توجه به تغییرات اقلیمی و کاهش شدید دمای هوا در مناطق پسته کاری، لازم است تا از بخاری‌های باغی کوچک (با سوخت‌های مختلف گازوییل، پارافین و یا مخلوط آنها) برای کاهش خسارت سرما و افزایش موقتی دمای باغ هم استفاده شود.

۳۲- سوزاندن ضایعات پسته (پوست سبز و چوبی میوه و شاخه‌های هرس شده) می‌تواند خسارت سرما را کاهش دهد.

۳۳-سوزاندن لاستیک علاوه بر ایجاد دود غلیظ و آلودگی محیط زیست، مانع از رسیدن نور آفتاب و گرم شدن خاک باغ‌ها شده و می‌تواند خسارت سرما را افزایش دهد.

۳۴-آبیاری درختان به صورت کامل و در طول مدت زمانی که احتمال سرمازدگی وجود دارد، می‌تواند خسارت سرمازدگی را کاهش دهد.

پروژه شبکه آبیاری